

آثار ماندگار

مبای‌الوصول
الی‌علم‌الاصول

کتاب فاخر «مبای‌الوصول الی علم‌الاصول» تألیف علامه حلی ، جمال‌الدین، ابومنصور، حسن‌بن یوسف بن علی‌بن مظهر حلی (۷۲۶- ۶۴۸ هجری قمری) است که از زمان نگارش تا امروز بسیار مورد توجه علمای شیعه قرار گرفته و تاکنون شرح‌ها و حواشی فراوانی بر آن نگاشته شده است.

این کتاب در گذشته از کتب درسی حوزه های علمیه بوده است. مؤلف، مبای‌الاصول را به درخواست شیخ تقی‌الدین ابراهیم‌بن محمد بصری شاگرد خود نوشته وتألیفات دیگری نیز در همین رشته از مؤلف به چاپ رسیده است. مثل التهذیب ، شرح مختصر این‌حاجب والهایه.

• ساختار و محتوا

علامه حلی مبای‌الاصول را به شیوه کتاب منهاج‌الوصول الی معرفهٔ علم‌الاصول تألیف قاضی‌القضات ناصرالدین بیضاوی نوشته و در دوازده فصل به مباحث گوناگون اصولی پرداخته است.

مباحثی چون لغات، احکام، اوامر و نواهی، عموم و خصوص، مجمل و مبین ، افعال، نسخ، اجماع، اخبار، قیاس، ترجیح، اجتهاد و استصحاب در مبای‌الاصول مطرح و توضیح داده شده است.

مؤلف در آغاز هر فصل، به بررسی مهمترین نظریاتی که در آن موضوع از دیگران مطرح شده می‌پردازد و در نهایت دیدگاه خود را با ذکر دلیل به اثبات می‌رساند.

• خصوصیات کتاب

از خصوصیات کتاب مبای‌الاصول، مقایسه میان دیدگاه‌های اصولی علمای شیعه و اهل سنت است. از دیگر ویژگی‌های این کتاب، بررسی مجتهدانه نظرات دیگر علماست که به ابراز رأی خود مؤلف منتهی می‌شود.

• شروح مکتوبه

از قلم دانشمندان شروح فراوانی بر این اثر علامه حلی به رشته تحریر در آمده که خود، گویای اهمیت این کتاب است.

برخی از این شروح عبارتند از: شرح فرزندش فخرالدین، شرح شیخ علی‌بن حسن امامی به‌نام خلاصهٔ‌الاصول، شرح شیخ محمدبن علی‌بن محمد گرگانی غروی به‌نام غایه‌البادی فی شرح‌المبای‌دی، شرح میرزا محمدبن سلیمان تنکابنی، شرح ملا محمدرضاین محمدحسن همدانی با نام ریاض‌الاصول فی شرح مبای‌الوصول الی علم‌الاصول.

• سخن آقا بزرگ تهرانی

آقای‌بزرگ تهرانی در خصوص این کتاب می‌نویسد: کتاب مبای‌الوصول الی علم‌الاصول که به آن مبای‌الاصول نیز می‌گویند، متنی مختصر و کوتاه در اصول فقه است و مؤلف آن، آیت‌الله علامه جمال‌الدین حسن‌بن یوسف حلی درگذشت سال ۷۲۶ هجری قمری است. این کتاب از زمان حیات مؤلف تا این زمان، مورد شرح و تعلیق‌ه علمای شیعه قرار گرفته است.

• نسخه خطی

از این کتاب نسخه‌های خطی موجود است که دو نمونه از آن عبارتست از:

نسخه کتابخانه آیت‌الله مرعشی در قم که سال ۷۳۳ هجری قمری و به خط شاگرد مؤلف شیخ احمد آوی نوشته شده است.

نسخه کتابخانه آستان قدس رضوی در مشهد مقدس که در سال ۷۰۲ هجری قمری و به خط شیخ احمد آوی نوشته شده است.

• چاپ ونشر

مبای‌الوصول اخیراً توسط آقای عبدالحسین محمدعلی البقال مورد تحقیق قرار گرفته و توسط انتشارات دار‌الأضواء در یک جلد به‌عربی چاپ شده است.

اشتراک افق حوزه

۰۳۶۰۵۳۲۹-۰۲۵

۰۹۱۹۶۹۱۴۴۵-۰

امیر درباردار شهرام ایرانی فرمانده نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی و هیئت همراه، آذر با سفر به شهر مقدس قم، با آیات عظام نوری همدانی، جوادی آملی و حضرت آیت‌الله علوی گرگانی دیدار و گفت‌وگو کردند.

• اقدامات نیروی دریایی ارتش باعث عزت و عظمت میهن اسلامی است

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله نوری همدانی در این دیدار ضمن تقدیر از تلاش‌های مخلصانه نیروهای نظامی، با اشاره به آیه هشتم از سوره منافقون که می‌فرماید: «و الله العزّة و لرسوله و للمؤمنین و لکن المنافقین لایعلمون»، گفتند: مسلمانان باید همیشه عزت اسلام را حفظ کنند تا دشمنان اسلام بدانند که اسلام، دارای عزت و عظمت است؛ بنابراین هر گامی که شما در این راه بردارید و هر نقسی که در این مسیر بکشید، دارای فضیلت و ثواب بالایی است.

این مرجع تقلید با اشاره به پیروزی‌ها و موفقیت‌های کسب شده توسط نیروی دریایی، افزودند: وقتی موفقیت شما را در رسانه‌ها می‌شنویم و در روزنامه‌ها می‌خوانیم، خوشحال می‌شویم و برای شما دعا می‌کنیم. شما توانستید با تلاش و مجاهدت مخلصانه خودتان در برابر دشمنان، به میهن اسلامی عزت و عظمت دهید.

ایشان در ادامه با اشاره به اوضاع منطقه و جهان اسلام، بیان کردند: امروز روزی است که دشمنان اسلام سعی می‌کنند، درگیری را میان مسلمان‌ها ایجاد کنند تا خودشان به‌عنوان کذ‌خدای عالم به‌استثمار محرومان بپردازند. متأسفانه در افغانستان، یمن، بحرین، سوریه، لبنان، عراق و هر کجای دنیا نگاه می‌کنیم که درگیری هست، از نقشه دشمن است که این‌ها سعی می‌کنند، مسلمانان را به هر شکلی به جان هم بیندازند؛ نقشه از آنها، پول از آنها و همه کار از آنهاست؛ ولیکن درگیری و کشته شدن و ایرانی برای مسلمان‌هاست. امروز چنین روزی است و در چنین روزی حفظ عزت اسلام واقعاً یک فضیلت بسیار بزرگی است.

• نعمت‌ها و امکاناتی که در دریاها هست در راستای اقتصاد کشور به‌کار گرفته شود

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی بنیاد بین‌المللی علوم وحیانی اسرا، حضرت

توصیه‌های مراجع عظام و علما به فرمانده نیروی دریایی ارتش

ضرورت استفاده از دریاها در راستای رونق اقتصادی کشور و زندگی ساحل‌نشینان

آیت‌الله جوادی آملی نیز در این دیدار بیان کردند: قرآن کریم صدر و ساقه نظام هستی را آیات الهی می‌داند. این نظام سپهری، کتاب خداست. خدا دو تا کتاب دارد؛ یکی قرآن است که گفته اوست و یکی نظام هستی است که آفریده اوست؛ لذا از نظام خلقت به‌عنوان آیات و نشانه یاد می‌کند که این‌ها نشانه‌های الهی‌اند.

ایشان ادامه دادند: الآن سخن از علوم دینی است و شما بزرگواران دریادل این مطلب را از نزدیک احساس می‌کنید. گرچه غرب یک ترقی ظاهری کرده، اما آن کمال واقعی خودش را از دست داده؛ چون از آنکه اصل امور را انجام داد غافل است. دین آمده این دو حرف را به ما یاد بدهد؛ یکی [اینکه] نظام هستی، کتاب الهی است و دوم اینکه خود انسان دفترچه حق است. دریا یا اقیانوس‌ها به‌حسب ظاهر، یک عظمتی دارند؛ اما همه این‌ها ممکن است بشکند؛ اما انسان خشکیدنی نیست.

استفاده از این نعمت عظیم الهی، دیگر با محرومیت زندگی نکنند، این یک نعمتی است که آدم بتواند دست افراد را بگیرد؛ چون خدای ناکرده، یک ملت فقیر خیلی آسیب‌پذیر است.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی ادامه دادند: تا آنجا که ممکن است باید بتوانیم، جلوی فقر و مشکلات را بگیریم. هم دعا بکنیم که خدا به مسئولان ما درایت و لیاقت و صلاحیت اقتصادی بدهد که خوب بفهمند، درآمد مملکت جور بشود و از سوی دیگر هم، کوشش بکنیم که هیچ‌کسی سرفه‌اش خالی نباشد. این حداقل وظیفه ماست که نعمت‌ها و امکاناتی که در دریاها هست، در راستای اقتصاد کشور به‌کار گرفته شود تا حداقل کمکی به حاشیه‌نشینان دریا صورت گیرد.

معظم‌له همچنین تأکید کردند: نیروی دریایی کشورها به داد این مهاجران و پناهندگانی که مرتب در این دریاها غرق می‌شوند، برسند؛ زیرا این‌ها بالاخره دودش به چشم خیلی‌ها می‌رود.

• نسل جوان با تکیه بر اندیشه‌های الهی افتخارآفرینی می‌کند

حضرت آیت‌الله علوی گرگانی هم در این دیدار، با ابراز خرسندی از حضور نیروی دریایی ارتش در اقیانوس اطلس، افزودند: در شرایط امروز دشمنان تلاش می‌کنند،

ایران اسلامی به موفقیت نرسد؛ ولی با اراده معنوی و الهی که خداوند به ملت ایران داده است، نسل جوان افتخارآفرینی می‌کند.

ایشان با اشاره به آیهای از قرآن کریم، بیان کردند: خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: حق‌تعالی با اهل تقوا و نیکوکاری است و اگر نسل جوان توجه به خداوند داشته باشند و از او کمک بخواهند، قطعاً موفق می‌شوند.

حضرت آیت‌الله علوی گرگانی با تأکید بر اخلاص در کارها، عنوان کردند: نظام جمهوری اسلامی، نظام مستحکمی است و با توطئه‌های دشمن شکست نمی‌خورد؛ چون در همه زمینه‌ها خدا را مد نظر قرار می‌دهد.

گفتنی است، امیر دریادار ایرانی فرمانده نیروی دریایی ارتش هم در این دیدار‌ها، گزارشی از آمادگی نیروی دریایی ارتش و گسترش حوزه عملیاتی نیروی متبوعش ارائه نمود.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه عنوان کرد

سیاست‌های معاونت پژوهش در راستای کابردی‌تر شدن پژوهش‌های طلاب است

معاونت در راستای کابردی‌تر شدن پژوهش‌های طلاب، گفت: حوزه‌های علمیه یک جریان مستمر و پویا در عرصه پژوهش دارد و

اساتید، محققان و نویسندگان در این عرصه فعال می‌باشند. وی در ادامه با تقدیر از زحمات همه پژوهشگران حوزوی، افزود: از یک‌سال گذشته مرکز مدیریت و معاونت پژوهش در راستای جهش امر تحقیق و پژوهش، دبیرخانه حمایت از پژوهش‌های مورد نیاز جامعه و نظام اسلامی را با همین نکته هدف‌گذاری کرده است.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه تصریح کرد: ۲۵ گروه علمی در دبیرخانه تشکیل شده و طرح‌های مختلف از اشخاص حقیقی و حقوقی، پژوهشگران و پژوهشگاه‌ها به این دبیرخانه ارسال می‌شود و با هدف حمایت و گسترش از پژوهش‌های مورد نیاز نظام و جامعه و عینی و کاربردی‌تر کردن پژوهش‌ها، این حمایت‌ها صورت می‌گیرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین مقیمی‌حاجی در پایان، با بیان اینکه پس‌از کارهای زیربنایی و بنیادی که در سال گذشته انجام شده است، به سمت پاسخگویی عینی جامعه حرکت می‌کنیم، خاطرنشان کرد: در حال حاضر این دبیرخانه هدف‌گذاری شده و تاکنون بیش از ۱۰۰ پروژه را مورد حمایت قرار داده و این روند رو به رشد و تکامل است.

معاون تهذیب حوزه‌های علمیه کشور

در تلاش برای تربیت طلبه در تراز انقلاب هستیم

حجت‌الاسلام والمسلمین عالم‌زاده نوری، با بیان اینکه در تلاش برای تربیت طلبه در تراز انقلاب هستیم، گفت:

اتّیجه مدیریت کلان حوزه از معاونت تهذیب می‌خواهد، علاوه بر اخلاق و تربیت، توجه به شخصیت طلبه به‌صورت جامع و متوازن است؛ به‌گونه‌ای که تمام ابعاد و ساحت آن کمالات و فضایل انسانی، متناسب با مقاصد انقلاب اسلامی در وجود طلبه شکل بگیرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه در اهواز، حجت‌الاسلام والمسلمین عالم‌زاده نوری معاون تهذیب حوزه‌های علمیه کشور، در دیدار با آیت‌الله سیدمحمدعلی موسوی جزایری رئیس شورای حوزه علمیه خوزستان، به ارائه گزارشی از اقدامات این معاونت پرداخت و اظهار کرد: اتّیجه مدیریت کلان حوزه از معاونت تهذیب می‌خواهد، علاوه بر اخلاق و تربیت، توجه به شخصیت طلبه به‌صورت جامع و متوازن است؛ به‌گونه‌ای که تمام ابعاد و ساحت آن کمالات و فضائل انسانی، متناسب با مقاصد انقلاب اسلامی و عصر امام خمینی علیه السلام در وجود طلبه شکل بگیرد.

وی تصریح کرد: یک طلبه به‌عنوان یک خروجی حوزه، باید در تمام ساحت‌ها و فضایل اخلاقی، ممتاز و برجسته باشد؛ به‌همین دلیل برنامه‌های جامعی در معاونت تهذیب به‌صورت سراسری تدوین و پیاده‌سازی شده و استان خوزستان، یکی از استان‌های برتر در اجرای برنامه‌های تهذیبی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین عالم‌زاده نوری، محور برنامه‌های تهذیبی حوزه را اخلاق و تربیت عنوان کرد و گفت: این برنامه‌ها در سه ساحت «تربیت عملی» به‌معنای التزام کامل به شریعت، «تربیت اجتماعی» برای دغدغه‌مندی طلبه به انقلاب اسلامی و اهتمام به امور مسلمین و به‌عنوان مقدمه نیز «تربیت جسمی و زیستی» برای داشتن یک بدن سالم و جلالک در سطح مدارس علمیه سطح کشور دنبال می‌شود.

وی افزود: تربیت علمی و تا حدود عقلانی، توسط معاونت آموزش و پژوهش انجام می‌شود؛ ولی آماده کردن طلبه برای یک خدمت خالصانه، مجاهدانه و مؤمنانه، بر عهده معاونت تهذیب است.

پذیرش دانشجو در مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی

مرکز آموزش مجازی و نیمه‌حضوری مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام برای ترم دوم سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ دانشجو می‌پذیرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، مرکز آموزش مجازی و نیمه‌حضوری مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام برای ترم دوم سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ در رشته‌های معارف اسلامی و کلام، معارف اسلامی و تاریخ، معارف اسلامی و علوم قرآنی، معارف اسلامی و اخلاق، معارف اسلامی و ادیان دانشجو می‌پذیرد.

ثبت‌نام در سایت سازمان سنجش از ۱۴ آذر۱۴۰۰ به‌شود.

برای اطلاعات بیشتر و راهنمای ثبت‌نام به www.ikvu.ir مراجعه شود.

